

જગ્યાનું નામ : કાયદા વિદ્યાશાખાની સરકારી કોલેજોમાં મદદનીશ પ્રાધ્યાપક, વર્ગ-૨ ની

જગ્યા પર ભરતી માટે પ્રાથમિક કસોટી માટેનો અભ્યાસક્રમ

ભાગ-૧ અને ભાગ-૨ ના ૧૫૦ મિનિટના સંયુક્ત પ્રશ્નપત્રની પ્રાથમિક કસોટીનો અભ્યાસક્રમ

પ્રાથમિક કસોટીનો અભ્યાસક્રમ	
ભાગ-૧	
માધ્યમ: ગુજરાતી	કુલ
ગુણ : ૧૦૦	
૧	ભારતની ભૂગોળ- ભૌગોલિક, આર્થિક, સામાજિક, કુદરતી સંસાધન અને વસ્તી અંગેની બાબતો- ગુજરાતના ખાસ સંદર્ભ સાથે
૨	ભારતનો સાંસ્કૃતિક વારસો- સાહિત્ય, કલા, ધર્મ અને સ્થાપત્યો- ગુજરાતના ખાસ સંદર્ભ સાથે
૩	ભારતનો ઇતિહાસ- ગુજરાતના ખાસ સંદર્ભ સાથે
૪	ભારતની અર્થવ્યવસ્થા અને આયોજન
૫	ભારતીય રાજનીતિ અને ભારતનું બંધારણ: (૧) આમુખ (૨) મૂળભૂત અધિકારો અને ફરજો (૩) રાજ્યનીતિના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો (૪) સંસદની રચના (૫) રાષ્ટ્રપતિની સત્તા (૬) રાજ્યપાલની સત્તા (૭) ન્યાયતંત્ર (૮) અનુસૂચિત જાતિ, અનુસૂચિત જનજાતિ અને સમાજના પછાત વર્ગો માટેની જોગવાઈઓ (૯) એટર્ની જનરલ (૧૦) નીતિ આયોગ (૧૧) પંચાયતી રાજ (૧૨) નાણા પંચ (૧૩) બંધારણીય તથા વૈધનિક સંસ્થાઓ- ભારતનું ચૂંટણી પંચ, સંઘ લોક સેવા આયોગ, રાજ્ય લોક સેવા આયોગ, કોમ્પ્ટ્રોલર એન્ડ ઓડિટર જનરલ; કેન્દ્રીયસતર્કતા આયોગ, લોકપાલ તથા લોકાયુક્ત અને કેન્દ્રીય માહિતી આયોગ
૬	સામાન્ય બૌદ્ધિક ક્ષમતા કસોટી
૭	સામાન્ય વિજ્ઞાન, પર્યાવરણ અને ઇન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી

Syllabus of Preliminary Test	
part-1	
Medium: Gujarati Marks- 100	Total
1	Geography of India-Physical, Economic, Social, Natural Resources and population related topics- with special reference to Gujarat
2	Cultural heritage of India-Literature, Art, Religion and Architecture- with special reference to Gujarat
3	History of India with special reference to Gujarat
4	Indian Economy and Planning
5	<u>Indian Polity and the Constitution of India:</u> (1) Preamble (2) Fundamental Rights and Fundamental Duties (3) Directive Principles of State Policy (4) Composition of Parliament (5) Powers of the President of India (6) Powers of Governor (7) Judiciary (8) Provisions for Scheduled Castes, Scheduled Tribes and backward classes of the society (9) Attorney General (10) NITIAayog (11) Panchayati Raj Institutions (12) Finance Commission (13) Constitutional and Statutory Bodies: Election Commission of India, Union Public Service Commission, State Public Service Commission, Comptroller and Auditor General; Central Vigilance Commission, Lokpal and Lokayukta, Central Information Commission
6	General Mental Ability
7	General Science, Environment and Information & Communication Technology
8	Daily events of Regional, National and International Importance including Sports

કચ્છ વિદ્યાલયોની સરકારી કોલેજોમાં મદદનીશ પ્રાધ્યાપક, વર્ગ-૨ ની જગ્યા પર ભરતી

માટે પ્રાથમિક કસોટી માટેનો અભ્યાસક્રમ

(અંગ્રેજી અને ગુજરાતી માધ્યમ)

ભાગ ૨ સંબંધિત વિષય નો અભ્યાસક્રમ

(English Medium Syllabus)

કુલ પ્રશ્નો ૨૦૦

કુલ

ગુણ ૨૦૦

1. Constitutional Law of India

- Preamble, Fundamental Rights and Duties, Directive Principles of State Policy, Judiciary Executive, Union State Legislative Relations, Emergency Provisions, Amendment of the Constitution, Writ Jurisdiction

2. Legal Theory

- Nature and Sources of Law, Positivism, Natural Law Theory, Sociological Jurisprudence Theories of Punishment, Rights and Duties, Concepts of Possession and Ownership

3. Public International Law

- Nature of International Law and its relationship with Municipal Law, Sources of International Law, Recognition of States and Governments, United Nations, Settlement of International Disputes, Human Rights

4. Family Law

- Concepts in Family Law, Sources of Family Law in India, Marriage and Dissolution of Marriage

5. Law of Contracts—General Principles

- Essentials of a valid contract
- Offer, acceptance and consideration
- Capacity to Contract—Minor's contra--ct

- Elements vitiating contract—mistake, fraud, misrepresentation, public policy, coercion, undue influence, frustration of contract
- Remedies for breach of contract—Damages.

6. Law of Torts

- Foundation of Tortious Liability, General Defences to an action of Tort, Vicarious Liability, Remoteness of Damages, Contributory Negligence, Absolute and Strict Liability

7. Law of Crimes—General Principles

- Nature and Definition of Offence, General Exceptions Common Intention and Common Object, Criminal Attempt, Conspiracy and Abetment, Offences against Women

8. Labour Law

- Concepts—Industry, Industrial Dispute and Workman
- Trade Unions-Rights and Immunities of Registered Trade Union; Registration and its advantages
- Methods for Settlement of Industrial Disputes under Industrial Disputes Act, 1947 Strike and Lockout as Instruments of Collective Bargaining
- Retrenchment, Lay-off and Closures

9.

- Essential Features of Indian Constitution
- Distribution of Legislative Powers between Union and States
- Fundamental Rights, Fundamental Duties and Directive Principles of State Policy
- Judiciary
- Parliament and State Legislatures
- Amending Process of the Constitution
- Role of Election Commission in Democratic Process

10.

- Nature, Scope and Importance of Administrative Law
- Principles of Natural Justice
- Administrative Discretion and its control

- Judicial Review of Administrative Action—Writ Jurisdiction
- Lokpal and Lokayukta

11.

- Nature and Sources of Law
- Legal Concepts—Right, Duty, Ownership, Possession and Person
- Judicial Process—Application of Doctrine of Precedent of India
- Judicial Contribution in Bringing Social Changes
- Law and Morality

12.

- General Principles of Criminal Law—meaning, nature, essentials and stages of offence
- Joint Liability; Abetment and Criminal Conspiracy
- Offences against Human Body
- Offences against Property
- Defamation

13.

- Environmental Pollution—Meaning of Environment and Environmental Pollution; Kinds of Pollution
- Legislative Measures for Prevention and Control of Environmental Pollution in India—
- Air and Water Pollution and General Protection of Environment
- International Development for protection of Environmental Pollution
- Remedies for Environmental Protection—Civil, Criminal and Constitutional
 - Importance of Forest and Wildlife in protecting environment
 - Environmental impact assessment and control of Hazardous wastes

14.

- Nature of International Law and its sources
- Concept of sovereignty and its relevance today
- Recognition of State and Governments
- Extradition, Asylum, Nationality and Status of Refugees
- International Court of Justice
- UNO and its organs
- Global Trade Regime under International Law

15.

- Marriage, Divorce, Adoption and Guardianship, Maintenance, Matrimonial Remedies
- Uniform Civil Code

16.

- Concept and Development of Human Rights
- Contribution of United Nations in the development and implementation of Human Rights
- Implementation of Human Rights in India—Role of National Human Rights Commission
- Protection of Marginalised Groups—Women, Children, Minorities and Refugees

17.

- Nature and definition of Tort
- General Principles of Tortious Liability
- Specific Torts—Negligence, Nuisance and Defamation
- Absolute Liability—Emerging trends in India
- Consumer Protection—Evolution of Consumer Rights and Redressal of Consumer Grievances

18.

- Partnership Act—Nature and essentials of partnership mutual rights and liabilities of partners, advantages of registration of firms
- Sales of Goods Act
- Negotiable Instruments Act
- Company Law—Role of Directors, Doctrines of Indoor Management and Ultra Vires

ગુજરાતી માધ્યમ અભ્યાસક્રમ

૧. ભારતનો બંધારણીય કાયદો

- આમુખ
- મૂળભૂત અધિકારો અને ફરજો
- રાજ્યનીતિના માર્ગદર્શક સિધ્ધાંતો, ન્યાયતંત્ર
- કારોબારી

- સંઘ અને રાજ્ય વચ્ચેના ધારાકીય સંબંધો
- કટોકટીની જોગવાઈઓ બંધારણીય સુધારો કરવા બાબત
- રીટ ક્ષેત્રાધિકાર

૨. વિધિમીમાંસા

- કાયદાનું સ્વરૂપ અને ઉદ્ભવ સ્થાનો
- વિધાનવાદ, નૈસર્ગિક વિધિની વિચારસરણી, સમાજશાસ્ત્રીય વિધિમીમાંસા શિક્ષાના સિધ્ધાંતો
- હક્કો અને ફરજો
- કબજો અને માલીકીનો ખ્યાલ

૩. જાહેર આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદો

- આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદાનું સ્વરૂપ અને તેનો રાજ્યના કાયદા સાથેનો સંબંધ આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદા ઉદ્ભવસ્થાનો
- રાજ્યો અને સરકારોની માન્યતા
- સંયુક્ત રાષ્ટ્રીય સંઘ
- આંતરરાષ્ટ્રીય વિવાદોનું સમાધાન (સેટલમેન્ટ)
- માનવ અધિકારો

૪. કૌટુંબિક કાયદો

- કૌટુંબિક કાયદાના ખ્યાલો
- ભારતમાં કૌટુંબિક કાયદાના ઉદ્ભવસ્થાનો
- લગ્ન અને લગ્ન વિચ્છેદ

૫. કરારનો કાયદો સામાન્ય સિધ્ધાંતો

- વિધિમાન્ય કરારના આવશ્યક તત્વો પ્રસ્તાવ, સ્વીકાર અને અવેજ
- કરાર કરવાની સમર્થ, સગીર સાથેનો કરાર
- કરારને નિર્રથક કરતા તત્વો-ભૂલ, કપટ, ગેરરજૂઆત, જાહેરનીતિ, બળજબરી, અયોગ્ય-લાગવગ, કરારની નિષ્ફળતાનો સિધ્ધાંત
- કરાર ભંગના ઉપાયો - નુકશાન વળતર

૬. અપકૃત્યોનો કાયદો

- અપકૃત્યજનક જવાબદારીના સિધ્ધાંતો
- અપકૃત્યના દાવામાં મળતા સોપાન્ય બચાવો
- પ્રાતિનિધિક જવાબદારી
- નુકશાનનું દુરવતીપણુ નક્કી કરવાનો સિધ્ધાંત
- સહાયક ઉપેક્ષા
- નિરપેક્ષ અને કઠોર (યુસ્ત) જવાબદારી

૭. ફોજદારી કાયદો – સામાન્ય સિધ્ધાંત

- ગુનાની વ્યાખ્યા અને સ્વરૂપ સામાન્ય અપવાદો
- સામાન્ય ઇરાદો અને સામાન્ય હેતુ
- ગુનાહિત પ્રયત્ન, કાવતરું અને ઉત્તેજન
- સ્ત્રીઓને લગતા ગુનાઓ

૮. ઔદ્યોગિક કાયદો

- ઉદ્યોગ, ઔદ્યોગિક વિવાદ, કામદારનો ખ્યાલ
- કામદારસંઘો – નોંધાયેલ કામદારસંઘના ઉન્મુક્તિઓ (ઇમ્યુનીટી), કામદાર સંઘની નોંધણી અને તેના લાભો
- ઔદ્યોગિક વિવાદ ધારો-૧૯૪૯ અન્વયે, ઔદ્યોગિક વિવાદ સમાધાન માટેની પદ્ધતિઓ
- સામુહિક સોદાગીરી સંદર્ભમાં હડતાળ અને તાળાબંધી
- છટણી, લે-ઓફ અને ઉદ્યોગનું બંધ કરવું (ક્લોઝર)

૯.

- ભારતીય બંધારણના વિશિષ્ટ લક્ષણો, કેન્દ્ર અને રાજ્યો વચ્ચે ધારાકીય સત્તાની વહેંચણી, મૂળભૂત અધિકારો, મૂળભૂત ફરજો અને રાજ્યનીતિના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો
- ન્યાયતંત્ર
- સંસદ અને રાજ્યના વિધાયકો બંધારણમાં સુધારો કરવાની પદ્ધતિ
- લોકશાહી પદ્ધતિમાં વિવોચન આયોગની ભૂમિકા

૧૦.

- વહીવટી કાયદાનું સ્વરૂપ
- કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતો
- વહીવટી વિવેકાધિન સત્તા અને તેનું નિયંત્રણ
- વહીવટીકાર્યોનું ન્યાયિક પુનરાવલોકન-રીટ ક્ષેત્રાધિકાર
- લોકપાલ અને લોકાયુક્ત

૧૧.

- કાયદાનું સ્વરૂપ અને ઉદ્ભવસ્થાનો, હક, ફરજ, માલિકી, કબ્જો અને વ્યક્તિનો ખ્યાલ
- ન્યાયિક પદ્ધતિ-ભારતમાં પૂર્વનિર્ભયના સિદ્ધાંતો લાગુ પડવાની બાબત
- સામાજિક પરિવર્તન લાવવામાં ન્યાયપાલિકાનો ફાળો
- વિધિ અને નીતિ

૧૨.

- ફોજદારી કાયદાના સામાન્ય સિદ્ધાંતો – અપરાધનો અર્થ સ્વરૂપ અપરાધના લક્ષણો અને અપરાધ કરવાના તબક્કા
- સંયુક્ત જવાબદારી, ઉત્તેજન અને કાવતરું
- શરીર સંબંધિત ગુના

- મિલકત સંબંધિત ગુના
- બદનક્ષી

૧૩.

- પર્યાવરણીય પ્રદુષણ – પર્યાવરણ અને પર્યાવરણીય પ્રદુષણનો ખ્યાલ, પ્રદુષણના પ્રકારો, ભારતમાં પર્યાવરણીય પ્રદુષણને અટકાવવા અને નિયંત્રણમાં (અંકુશમાં) રાખવા માટે લેવાતા વૈધાનિક (ધારાકીય) પગલા – વાયુ, પાણી અને સામાન્ય પર્યાવરણનું રક્ષણ, આંતરરાષ્ટ્રીય ક્ષેત્રે પર્યાવરણીય પ્રદુષણના સંદર્ભમાં વિકાસ
- પર્યાવરણ પ્રદુષણના સંદર્ભમાં મળતી દિવાની, ફોજદારી અને બંધારણીય દાદ
- પર્યાવરણના રક્ષણમાં જંગલ અને વન્ય પ્રાણીઓનું મહત્વ
- પર્યાવરણીય અસરની ચકાસણી અને જોખમકારક કચરાનું નિયંત્રણ

૧૪.

- આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદાનું સ્વરૂપ અને તેના ઉદ્દગમસ્થાનો, સાર્વભૌમતાનો ખ્યાલ અને આજના સંદર્ભમાં તેની ઉપયોગીતા
- રાજ્યો અને સરકારની માન્યતા, પ્રત્યર્પણ રાજ્યાશ્રય, રાષ્ટ્રીયતા અને શરણાર્થીઓનું સ્થાન
- આંતરરાષ્ટ્રીય ન્યાયની અદાલત
- યુ. એન. ઓ. અને તેના અંગીભૂત મંડળ
- આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદો અને વૈશ્વિક વેપારના ધોરણો

૧૫.

- લગ્ન
- લગ્ન વિચ્છેદ, દત્તકવિધાન અને વાલીપણું
- ભરણપોષણ
- લગ્ન વિષયક દાદ સામાન્ય દિવાની કાયદો

૧૬.

- માનવ અધિકારોના ખ્યાલનો વિકાસ
- માનવ અધિકારોના વિકાસ અને તેના અમલીકરણ બાબતમાં સંયુક્ત રાષ્ટ્ર સંઘનો ફાળો
- ભારતમાં માનવ – અધિકારોનું અમલીકરણ, રાષ્ટ્રીય માનવ અધિકારપંચની ભૂમિકા અરક્ષિત (નિર્બળ) જુથોનું રક્ષણ, બાળકો, લઘુમતિઓ અને શરણાર્થીઓ

૧૭.

- અપકૃત્યની વ્યાખ્યા અને સ્વરૂપ

- અપકૃત્યજનક જવાબદારીના સામાન્ય સિધ્ધાંતો વિશિષ્ટ અપકૃત્યો – ઉપેક્ષા, ઉપદ્રવ અને ગ્રાહક સુરક્ષા- ગ્રાહકના અધિકારોનો ઉત્તરોત્તર વિકાસ – અને ગ્રાહકોની ફરિયાદોનું નિવારણ

૧૮.

- ભાગીદારોનો કાયદો – ભાગીદારીનું સ્વરૂપ અને આવશ્યક તત્વો, ભાગીદારોના પરસ્પર અધિકારો અને જવાબદારીઓ, પેઢીની નોંધણીના ફાયદા, માલવેચાણનો કાયદો પ્રસ્કામ્ય લેખોનો કાયદો
- કંપનીનો કાયદો – ડાયરેક્ટરના કાર્યો, આંતરિક વહીવટનો સિધ્ધાંત